

Zidbeck-suvun kantaisä on tietävästi ollut Hannu Pentinpoika Tonttila, joka on asunut Turun Pohjoiskorttelissa Aninkaisten Välikadulla, lähellä paikkaa, jossa Eeva ja Jouni nyt asuvat. Hannu Pentinpojalla oli kaksi poikaa: Matts ja Johannes, joiden molempien tiedetään kirjoittautuneen Zidbeck-nimisenä Turun kouluun 10:s huhtikuuta 1686. Johannes, josta teidän sukunne jatkuu, opiskeli menestyksellä. Hänestä tuli maisteri vuonna 1700 ja oman koulunsa, siis Turun koulun rehtori vuonna 1710. Kun Isovihan puhjettua venäläisten saapuminen Turkuun elokuussa 1713 keskeytti koulutyön, Johannes Zidbeck siirtyi perheineen Turusta Tammelaan, jossa hänen appensa oli ollut kirkkoherrana. Hän hoiti siellä appensa jälkeen kirkkoherran virkaa elämänsä loppuun asti, palaamatta enää Turkuun.

Johannes Zidbeckin poika Carolus Zidbeck kävi niin ikään Turun koulun valmistuen sen jälkeen papiksi. Toimittuaan Tukholman suomalaisen seurakunnan apulaispappina kymmenkunta vuotta, hän oli ensin Hämeenlinnan, sitten Someron kirkkoherrana. Hänen nimensä on yhä edelleen niin Hämeenlinnan kuin Someronkin kirkon vanhimmissa, 1700-luvulla valetuissa kelloissa. Carolus Zidbeck oli myös papiston edustajana valtiopäivillä. Lapsia hänelle syntyi kahden puolison kanssa peräti 15, mutta vain kaksi heistä sai varttua aikuiseksi.

Kun hypätään parin sukupolven yli, tullaan jo Aulis Zidbeckin isään, Pälkäneen kappalaisen puustellissa 1850-luvulla syntyneeseen John Anton Zidbäckiin. Hän oli koneinsinööri ja toimi vuodesta 1886 Kuopion teollisuuskoulun lehtorina lähes kolme vuosikymmentä, enimmänsä osan vuosista myös koulun rehtorina.

35-vuotiaana hän oli avioitunut Hämeenlinnan kirkkoherran, rovasti Berndt Wilhelm Wegeliuksen ja tämän puolison Henriette Hangelinin tyttären Anna Wegeliuksen kanssa. He saivat 3 tyttöä, Esterin, Allin ja Toinin. Kuopuksena perheeseen syntyi Axel Wilhelm Aulis vuonna 1900, 110 vuotta sitten. Aulis siis syntyi Kuopiossa ja eli siellä elämänsä ensimmäiset 14 vuotta. Savolaiseksi hän tuskin itseään tuns. Kotona ei 'viännetty levveetä' Savon murretta. Auloksen onnellisimpiin lapsuuden muistoihin kuuluivat hänen isänsä keväisin tekemät laivojen tarkastusmatkat Kallavedellä, joilla Aulis yleensä sai jonkun toverinsa kanssa olla mukana. Auloksen isä suoritti tehtävänsä peettisen tunnollisesti. Niinpä Kuopiossa sanottiinkin "kun insnyör laevan tarkasti niin sen pit olla tarkastettu." Laivoilla tarjottiin hyvät syötävät ja torvisoittokunta puhalteli matkan aikana iloisia säveliään. Aulis ennätti käydä kolme vuotta Kuopion lyseota, ennen kuin perhe 1914 muutti Helsinkiin.

Kuopion kautensa jälkeen Auloksen isä toimi vielä 12 vuotta Helsingin teollisuuskoulun lehtorina, osan vuosista sielläkin koulun rehtorina. Helsinkiin muuton jälkeen Aulis jatkoi koulunkäyntiään Helsingin Normaalilyseossa, josta tuli ylioppilaaksi vuonna -20.

Auloksen lapsuuden ja kouluajojen kesät liittyivät paljolti Sääksmäen selän rannalla olevaan Lahisten kartanoon ja sen lähivuiloihin, joissa lukuisat serkut vanhempineen viettivät kesiään. Näissä tapaamisissa laulettiin ja muutenkin musisoitiin paljon. Sibelius oli usein nähty vieras kesien sukujuhlissa. Auloksen isä oli hankkinut oman Kesämaa-nimisen paikkansa järven vastarannalta Hattulasta ja rakennuttanut sinne oman kaksikerroksisen hirsihuvilansa. Matka Sääksmäen selän poikki serkkujen luo ei ollut pitkä.

Ylioppilaaksi tulonsa jälkeen Aulis aloitti opintonsa Helsingin yliopistossa. Myös Tarton yliopistossa hän opiskeli jonkin aikaa. Hän valmistui sekä filosofian

maisteriksi että papiksi. Piispa Jaakko Gummerus vihki hänet papiksi Tampereen tuomiokirkossa tammikuussa –27.

Jo opiskeluaikansa loppupuolella heinäkuussa –25 Aulis oli vihitty avioliittoon Kerstin Borgin kanssa. Kerstin oli Petäjaveden edesmenneen kirkkoherran, rovasti Nathanael Borgin ja tämän puolison Elinin yhdeksänlapsisen perheen nuorimmainen. Ketin ja Auloksen esikoinen, Marjatta, syntyi vuoden –26 toukokuussa.

Papiksi vihkimisen yhteydessä Aulis sai ensimmäisen työpaikkansa Pirkanmaan Eräjärveltä. Sen pappilaan Aulis ja Ketti ajoivat Orijärven asemalta kovassa tammikuun pakkasessa rekikyydissä 8-kuukautinen Marjatta mukanaan. Juhlavalaituksessa pappilassa heitä odotti salintäyteisen seurakuntaväen juhlava, liikuttava vastaanotto.

Vielä samana vuonna Aulis sai siirron Lahteen, kaupunkia silloin ympäröineen Hollolan seurakunnan ainoaksi papiksi ja siitä tehtävästä, viisi vuotta myöhemmin, Lahden kaupunkiseurakunnan viralliseksi apulaiseksi. Tässä virassaan Aulis tutustui Lahdessa silloin vaikuttaneeseen, maallikkovetoiseen esikoislestadiolaisuuteen. Sen edustajien into ja tietämys teki häneen niin suuren vaikutuksen, että hän vakavissaan harkitsi liittymistä kyseiseen liikkeeseen. Ennen kaupungista pois muuttamistaan hän kuitenkin luopui ajatuksesta.

Laudesta perhe, jossa jo oli kuusi lasta, muutti Turkuun. Aulis oli syksystä –36 alkaen saanut toimen Turun Klassillisen lyseon uskonnon ja filosofian vanhempana lehtorina. Tuota Turun virkaa hän hoiti 11 vuotta. Kiinnostus ruotsalaisen papin Lars Levi Laestadiuksen voimakkaista saarnoista alkanutta herätysliikettä kohtaan jatkui. Turussa Aulis, virkansa ohessa, jatkoi lestadiolaisuuteen syventymistään. Keväällä -37 hän, Helsingin yliopistossa, väitteli Laestadiuksen kristillisyydennäkemyksestä. Teologisen tiedekunnan promootiossa, välirauhan vuonna –40, hänet promovoiitiin teologian tohtoriksi.

Kolmen Turun vuoden jälkeen Zidbeckin perhe muutti Naantaliin, Pusanimiseen taloon nykyisen Mannerheiminkadun varrelle. Naantalissa Aulis jatkoi lestadiolaisuuden oppijärjestelmään kohdistuvaa tutkimustyötään, minkä tuloksena 1940 valmistui kaksikin, Laestadiuksen läheistä työtoveria, maallikko-saarnaaja Juhana Raattamaata käsittelevää kirjaa.

Talvisodan aikana Aulis toimi Pohjois-Norjaan paenneiden suomalaispakolaisten parissa ja ehti palata kotimaahan juuri ennen kuin saksalaiset miehittivät Norjan. Jatkosodan ensimmäisen vuoden hän oli sotilaspastorina Itä-Karjalassa lähellä Äänislinnaa olevassa sotasairaалassa.

Perheen kuopus Ursula syntyi sotavuonna –42 Vapunpäivänä. Aulis oli rintamalla, mutta pääsi toukokuun lopulla lomalle, jolloin Ursulan kastetilaisuus pidettiin. Sotilaspukuinen isä kastoi kuopuksensa. Pian sen jälkeen hän vapautui rintamapalveluksesta.

Lehtorin virkaan liittyi kesäisin kolmen kuukauden loma. Siksi ajaksi Naantalin asunto annettiin vuokralle ja perhe vietti viisi kesää Nauvon ja sen jälkeen kolme kesää Velkuan saaristossa. Velkualla Aulis hoiti kesäisin kirkkoherran virkaa. Kesälomien harrastuksista ensi sijalla oli purjehdus. Jo Nauvoon oli hankittu purjevene, nimeltään Zidy, jolla ahkerasti purjehdittiin Turun saaristossa.

Vuonna -48 Aulis valittiin Salo-Uskelan seurakunnan kirkkoherraksi. Suuren seurakunnan kirkkoherran virka oli työteliäs ja vaativa. Perhe asui Uskelan kirkon lähellä isossa pappilassa. Alkuvuosina Aulis oli peräti innostunut

maataloudesta. Pappilan pelloilla viljeltiin sokerijuurikasta, joiden harvennus kuin myös rikkaruohojen perkaus oli perheen urakkana. Eläiminä oli lehmiä, lampaita, kanoja ja kalkkunoita. Oli koiriakin. Varsinainen maalaistalo. Ketti hoiti kirkkoherran virastoa, aluksi pappilassa, myöhemmin kaupunkiin rakennetussa uudessa seurakuntatalossa.

Heti Saloon muutettuaan Aulis oli perustamassa kaupunkiin rotaryklubia, jonka puitteissa hän viikoittain tapasi eri alojen miehiä ja sai heidän myötäan laajemman kontaktin salolaisiin kuin pelkästään virkansa puitteissa.

Musiikki oli Aulikselle tärkeää koko elämän ajan. Radiosta hän kuunteli paljon musiikkia, kävi konserteissa, otti lapsiakin mukaan konsertteihin. Itse hän soitti viulua. Perhekvartetti soitti usein pappilassa - Eeva pianoa, Henrik viulua, Aulis alttoviulua ja Aslak selloa.

Salon aikana perheellä oli ollut kesämökki Hirsjärven rannalla. 60-luvun puolivälissä hankittiin Rymättylän Koivusaaresta Nolin kesäpaikka, jonne Ketti ja Aulis rakennuttivat uuden kesämökkinsä. Myöhemmin myös lapset ovat rakentaneet alueelle omia mökkejään. Noppiin hankittiin myös uusi purjevene, Foibe, jolla Aulis vielä vanhoilla päivillään mielellään purjehti.

Vuona -67 Aulis tuli eläkeikään ja jätti Salo-Uskelan viran. Arkkipiispa Martti Simojoen pyynnöstä hän kuitenkin otti vielä hoitaakseen pienen Merimaskun kirkkoherran toimen viiden vuoden ajaksi. Nuo vuodet Ketti ja Aulis asuivat Merimaskun pappilassa lähellä seurakunnan 1700-luvulla rakennettua puukirkkoa.

Kevättalvella -72 Ketin ja Auloksen koti muutettiin Merimaskusta Naantalın Ruonaan. Sinä keväänä Ketti-mummi sairasti aikaisemmin loukkaamaansa selkää ja siinä aktivoitunutta, koteloitunutta tubia. Sairautensa vuoksi hän joutui makaamaan kuukausia sairaalassa. Parannuttuaan Ketti ehti viettää viimeiset vuotensa Naantalissa, kunnes hän huhtikuussa -76 menehtyi sydäninfarktiin. Hänet siunattiin Uskelan kirkossa.

Isä-Aulis eli tämän jälkeen leskenä vielä 14 vuotta. 80-vuotiaana hän alkoi tuntea tarvetta lähemmin liittyä lestadiolaisuuteen, tuohon kirkolle uskolliseen maallikkojohtoiseen herätysliikkeeseen. Keväällä -81 hän kirjeitse otti yhteyden lestadiolaisten suurimpaan pääryhmään SRK:hon, Suomen Rauhanyhdistysten Keskusyhdistykseen ilmaisten halunsa tulla tapaamaan Keskusyhdistyksen johtavia miehiä. Huhtikuun lopulla Aulis SRK:n kutsusta vieraili sen toimipaikassa Oulussa. Marjatta oli isä-Auloksen pyynnöstä tuolla matkalla mukana. Aulis otettiin vastaan lestadiolaisille tärkeänä uskonveljenä ja käynti merkitsi samalla hänen lopullista sitoutumistaan lestadiolaisuuteen. Matkan jälkeen hän oululaisten pyynnöstä kirjoitti vielä yhden, SRK:n kustantaman, -85 ilmestyneen kirjan Juhani Raattamaasta. Useat lestadiolaisuuden johtohenkilöt kävivät vielä tapaamassa Aulista hänen Ruonan kodissaan Naantalissa. Olihan hän Suomen tärkein Raattamaa-tutkija.

80-luvun loppupuolella Auloksen kunto vähitellen alkoi heikentyä. Viimeiset vuotensa hän vietti osittain vanhainkodissa, osittain Naantalın terveystieteiden keskuksen vuodeosastolla. Vajaa kolme kuukautta ennen 90-vuotispäiväänsä hän nukkui pois tästä ajasta.

Saman vuoden -90 syksyllä, jolloin olisi tullut kuluneeksi 50 vuotta hänen tohtoripromootiostaan, hänet olisi vihitty Helsingin Yliopiston teologisen tiedekunnan promootiossa riemutohtoriksi, mutta sitä juhlaa hänelle ei siis enää tullut. Kesäkuun viimeisenä päivänä, kaksi vuosikymmentä sitten, Aslak siunasi isänsä Auloksen heille molemmille tutussa Uskelan kirkossa.